

JOHANNES 10:11-18

- 1 ¶ ‘Waarachtig, ik verzeker u: wie de schaapskooi niet binnengaat door de deur maar ergens anders naar binnen klimt, is een dief of een rover.
- 2 Wie door de deur naar binnen gaat, is de herder van de schapen.
- 3 Voor hem doet de bewaker open. De schapen luisteren naar zijn stem, hij roept zijn eigen schapen bij hun naam en leidt ze naar buiten.
- 4 Wanneer hij al zijn schapen naar buiten gebracht heeft, loopt hij voor ze uit en de schapen volgen hem omdat ze zijn stem kennen.
- 5 Iemand anders volgen ze niet, ze lopen juist van hem weg omdat ze de stem van een vreemde niet kennen.’
- 6 Jezus vertelde hun deze gelijkenis, maar ze begrepen niet wat hij bedoelde.
- 7 Hij ging verder: ‘Waarachtig, ik verzeker u: ik ben de deur voor de schapen.
- 8 Wie vóór mij kwamen waren allemaal dieven en rovers, maar de schapen hebben niet naar hen geluisterd.
- 9 Ik ben de deur: wanneer iemand door mij binnenkomt zal hij gered worden; hij zal in en uit lopen, en hij zal weidegrond vinden.
- 10 Een dief komt alleen om te roven, te slachten en te vernietigen, maar ik ben gekomen om hun het leven te geven in al zijn volheid.
- 11 Ik ben de goede herder. Een goede herder geeft zijn leven voor de schapen.
- 12 Een huurling, iemand die geen herder is, en die niet de eigenaar van de schapen is, laat de schapen in de steek en slaat op de vlucht zodra hij een wolf ziet aankomen. De wolf valt de kudde aan en jaagt de schapen uiteen;
- 13 de man is een huurling en de schapen kunnen hem niets schelen.
- 14 Ik ben de goede herder. Ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen mij,
- 15 zoals de Vader mij kent en ik de Vader ken. Ik geef mijn leven voor de schapen.
- 16 Maar ik heb ook nog andere schapen, die niet uit deze schaapskooi komen. Ook die moet ik hoeden, ook zij zullen naar mijn stem luisteren: dan zal er één kudde zijn, met één herder.
- 17 De Vader heeft mij lief omdat ik mijn leven geef, om het ook weer terug te nemen.
- 18 Niemand neemt mijn leven, ik geef het zelf. Ik ben vrij om het te geven en om het weer terug te nemen—dat is de opdracht die ik van mijn Vader heb gekregen.’

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Eén van de oudste christelijke symbolen is niet het kruis, maar de afbeelding van Jezus als Herder.

In één van de catacomben van Rome is een schildering te zien van een jonge herdersfiguur, die een schaap op zijn schouders draagt.

Het was ook een beetje een codeteken, want niet-christenen kenden die voorstelling ook, maar ze gaven er geen bijzondere betekenis aan.

Alleen voor christenen was de voorstelling duidelijk: Jezus is de Herder.

Zo konden ze elkaar als geloofsgenoten bereiken.

Ik ben de Goede Herder, zegt Jezus tot tweemaal toe, d.w.z. er is maar één deugdelijke, lofwaardige, echte, ware Herder.

Het herdersberoep kennen we weliswaar nauwelijks meer in onze moderne samenleving (alleen op de Veluwe, in Drenthe en Limburg schijnen nog schaapherders te zijn) toch is het opmerkelijk dat zelfs mensen die nooit een herder hebben gezien troost vinden in het beeld van 'de Heer als je herder'.

Dat beeld is blijkbaar een oerbeeld dat bestand is tegen alle cultuurwisselingen.

Ik ben de Goede Herder ... bij Jezus als de Goede Herder hebben wij vaak een vriendelijk plaatje van een allerliefste Jezus temidden van zijn schaapjes in grazige weiden.

Dat hebben we soms ook bij belijdenis doen: de afsluiting van de catechese, een mijlpaal in je leven waarna je rust vindt.

Toch kunnen we dat romantische herdersbeeld beter loslaten, want herderschap was in Israël een ruig bestaan; rovers en wolven bedreigden de kudde, maar ook hitte en dus droogte.

Niks geen romantiek!

Belijdenis doen is ook geen romantiek; het is niet alleen een afsluiting van een leerweg, maar het heeft ook iets van een start, of doorstart waarbij de verleidingen en bedreigingen van het leven op je afkomen en waarin je keuzes moet maken.

Geholpen natuurlijk door Hem die je Herder is.

Het beeld van de herder komt niet uit de lucht vallen, want in het OT worden de leiders van Israël soms herders genoemd, terwijl ze het niet altijd waren.

De profeet Ezechiël gaat bijvoorbeeld tekeer tegen leiders die alleen hun eigenbelang dienen en zegt dan, dat er maar één Herder is, God Zelf en deze is geen Herder met een ijzeren vuist, maar eerder de Heelmeester van zijn volk.

In Johannes 10 lijkt deze profetie vlees en bloed te zijn geworden in Jezus.

'Ik ben', zegt Jezus -en Hij herhaalt daarmee de Godsnaam aan Mozes gegeven 'Ik ben die Ik ben', Ik ben de Goede Herder.

Ik leerde een viertal aspecten

Het bijzondere van de Goede Herder Jezus is toch wel dat Hij een hart heeft en zelfs bereid is zijn leven te geven.

En dat kan je niet van heel veel andere herders en leidersfiguren zeggen: hoe vaak speelt daar machtsmisbruik een rol, dwang, harteloosheid, eigenbelang.?

Van Jezus kan je zeggen: hij is daar helemaal vrij van en je kan helemaal niets op Hem aanmerken.

Er wordt vandaag de dag nogal eens gesproken over geweld in godsdiensten, heilige boeken en machtsmisbruik van religieuze leiders

Dat is er natuurlijk, maar kijk eens naar de stichters ervan en kijk dan eens naar Jezus.

Wat kan je op Hem aanmerken? Hij heeft nooit een wapen ter hand genomen, tot geweld opgeroepen, geen machtsspel gespeeld, nooit in rijkdom gezwolgen, geen lusten bot gevierd, niks van dat alles!

Hij is echt goed ...

En als Hij zegt: Ik ben de Goede herder, dan kan je eigenlijk tegenover zo'n pretentie maar twee reacties hebben en dat is zeggen: Hij is gek (want haalt in zijn hoofd om zichzelf de goede herder te noemen) of zeggen ... Hij is goed en God.

Want er past eigenlijk niets tussen in.

Wie belijdenis doet zegt het laatste en verwijst naar en vertrouwt zich toe aan Hem.

Nog een aspect van de Goede Herder: Jezus zegt dat de relatie tussen de Herder en zijn schapen er één is van kennen: 'Ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen Mij, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken'.

Kennen: Jezus bedoelt hier iets anders dan het kennen van de wetenschap.

Wij leven in een wereld waarin wij het van de kenners en deskundigen moeten hebben en we denken te vaak: hoe meer geleerdheid hoe beter iemand aan dat kennen leert beantwoorden.

En soms denken we dan ook dat je voor belijdenis doen eerst een hoeveelheid kennis moet hebben waarin je dan examen doet.

Maar dat is het toch niet helemaal.

Jezus bedoelt met dat kennen ook iets anders dan een geheime kennis opdoen, kennis waarvoor je ingewijd moet zijn, verborgen codes moet leren.

Dat is een beetje 'in' vandaag want kijk maar eens naar de afdeling esoterica in de boekhandels, die gaan allemaal over een geheime leer waar je deel aan kan krijgen.

Maar gelukkig, Jezus heeft deze vormen van kennen niet op het oog, want dat werkt alleen maar elites van deskundigen, of mystiek ingewijden in de hand.

En het zou je het gevoel kunnen geven dat je meer bent dan anderen en je dus een machtsspel kunt spelen.

Maar het kennen van Jezus is voor iedereen weggelegd, voor mensen van alle beroepsgroepen.

Wat hier bedoeld wordt is het kennen uit eigen ervaring, uit persoonlijke ontmoeting, het is het kennen van de liefde, het is het kennen dat er is tussen man en vrouw.

Je kan heel wat weten over een man of een vrouw, maar dat wil niet zeggen, dat je hem of haar kent zoals je de man of de vrouw die je liefhebt, kent.

Je kan heel wat weten over God, maar heel veel weten wil nog niet zeggen dat je er omgang mee hebt.

Dat daarbij 'kennis' een rol speelt spreekt voor zich, want het is niet voor te stellen dat je van degene van wie je houdt niet meer zou willen weten.

Maar het gaat er natuurlijk niet in op, het gaat om omgang hebben met.

En om dat laatste is het Jezus te doen: Geloven is je aan Iemand durven toevertrouwen.

'Onzin' zei de psychiater Sigmund Freud, 'zo word je nooit volwassen! Gelovigen zijn mensen die niet op eigen benen kunnen staan en blijven te veel afhankelijk ...

Geloven zou zelfs een ontwikkelingsstoornis zijn, een neurose

Dat is een behoorlijke aanklacht richting iedereen die belijdend christen is

Daarom bracht een andere psychiater -Rumke- er tegenin dat juist ongeloof een ontwikkelingsstoornis is: Mensen die niet geloven kunnen zich niet geven stelde hij

Dat is weer het andere uiterste. En dat vind ik ook een beetje 'te'.

Maar kenmerk van geloven is wel, dat je een relatie durft aan te gaan, van kennen en gekend zijn.

Kenmerk van volwassenheid is ook: in staat zijn jezelf te geven.

In elk geval is iemand die belijdenis doet niet stoer, maar heel kwetsbaar en vandaar dat mensen zullen neerknielen en de hulp inroepen van mensen, van u, en vooral van God.

Bijzonder dat zelfs mensen op leeftijd, ons daarin voorgaan. Je bent dus nooit te oud ...

Een derde aspect dat ik beluisterde: de Goede Herder kent zijn schapen bij name.

Hoe moeilijk dat ook te begrijpen is, maar juist in deze massale samenleving met haastige ontwikkelingen mag je weten geen nummer te zijn, maar een naam te hebben.

Straks klinken de volledige namen weer waarmee mensen zijn gedoopt.

Heel persoonlijk, want God is niet alleen de God van de duizelingwekkende sterrenstelsels, maar ook de God van dat ene kleine mensje.

Hij heeft zich in Jezus als een Herder getoond met de inzet van zijn hele Persoon.

Wie zich gekend weet bij namen door Hem is weliswaar niet onschendbaar, want er kan van alles geschonden worden in je leven.

Maar wel onaantastbaar, omdat je je ondanks alles geborgen mag weten.

Een vierde en laatste aspect.

Opvallend is dat de Herder er niet op uit is zijn schapen in de stal te leiden, maar ze eruit leidt zoals er staat in 10:3: hij roept ze bij name en voert ze naar buiten.

Dat was typerend voor de herders van Israel: die gingen hun kudde voorop en liepen er niet achter aan.

Wie Jezus als de Herder belijdt verzandt niet in en knusse bedoening, maar begint aan een avontuur.

Je trekt de wereld in, naar buiten, achter de Goede Herder (!), ja zelfs nog andere schapen, die niet van deze stal zijn, heeft Hij en het zal worden één kudde en één Herder.

Neem je verantwoordelijkheid maar in je gezin, je familie, je bedrijf, je werk en wees getuige

Jezus is de Goede Herder, Jezus Hij is overal

Zo hebben christenen dat in de massastad Rome beleefd en daarom tekenden ze een herder met het schaap op zijn schouders in hun catacomben.

Jezus, er is werkelijk niets op Hem aan te merken.

Wij zijn door Hem gekend, wij gaan Hem ter harte en Hij gaat ons vooruit in deze niet altijd romantische wereld vol dreigingen, vol stemmen, maar wij zijn niet stuurloos, en richtingloos.

Wij willen vanmorgen jullie belijdenis beamen en erdoor gebouwd worden en vieren dat de Goede Herder zich voor ons allen heeft overgegeven.

Hij heeft zijn leven gegeven, is gestorven, maar het ook weer heeft terug genomen, is opgestaan.

Eer aan de Goede Herder

Amen